

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПРОГРАМА

вступного випробування з **української літератури**
для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня **бакалавра**
(з нормативним терміном навчання – 3 р 10 м)
за всіма освітніми програмами
на основі повної загальної середньої освіти

Київ – 2025

Програму складено на основі Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з української літератури для 5–11 класів і чинної Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

д.філософ.н., проф. Барна Н.В.

(підпис)

к.філол.н., доц. Макаренко Л. В.

(підпис)

к.філол.н., доц. Глуховцева І. Я.

(підпис)

ПОГОДЖЕНО:

Мазнів О.Є.

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом здобувачів вищої освіти на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі повної середньої загальної освіти здійснюється за результатами складання вступних випробувань.

Мета вступного випробування: оцінити рівень підготовленості вступників для навчання за програмою підготовки бакалавра за всіма освітніми програмами з метою конкурсного відбору на навчання у СНУ ім. Даля в 2025 році.

Завдання вступного випробування полягає у тому, щоб оцінити рівень володіння компетентностями вступників, які повинні:

- розрізняти види й жанри усної народної творчості, визначати провідні мотиви творів;
- розрізняти літературні роди, види і жанри; співвідносити літературний твір із відповідним літературним напрямом, стилем, течією;
- визначати тему, ідею, проблематику художніх творів;
- характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки; упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками;
- визначати художні образи і їхню роль у літературному творі;
- орієнтуватися в сюжетах літературних творів; визначати: сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні особливості;
- визначати провідні мотиви ліричних творів;

- аналізувати мову літературного твору; знаходити художні засоби й визначати їхню роль у літературних творах;
- співвідносити фрагмент літературного твору з його назвою та автором; співвідносити письменників з фрагментами їхніх творів, а також з висловами митців та літературних критиків про них та їхні твори;
- знати псевдоніми й справжні імена письменників, належність їх до літературних епох, шкіл, угруповань; визначати місце і роль письменника в літературному процесі;
- пояснювати поняття «розстріляне відродження», «київські неокласики», «празька школа поетів», «шістдесятництво», «дисидентство»;
- висловлювати міркування з приводу змісту твору, порушених проблем, проводити аналогії із сучасним життям; оцінювати вчинки персонажів;
- знати основні теоретико-літературні поняття;
- мати сформовану літературознавчу компетентність.

Зміст програми відповідає компонентам Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з української літератури для 5–11 класів ЗСО, а також Програмі ЗНО/НМТ з української літератури 2025 р.

II ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Необхідний обсяг сформованих фахових компетентностей вступника, що вступає на навчання на основі ПСЗО забезпечують такі розділи Програм для загальноосвітніх навчальних закладів з української літератури для 5–11 класів ЗСО: «Усна народна творчість», «Давня українська література», «Література кінця XVIII – початку XX ст.», «Література XX ст.», «Твори українських письменників-емігрантів», «Сучасний літературний процес (кінець XX – початок XXI ст.)».

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Усна народна творчість

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень. Пісні марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки».

Історичні пісні «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль...».

Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку».

Балада «Ой летіла стріла».

Давня українська література

«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги).

«Слово про похід Ігорів»

Григорій Сковорода. «De Libertate», «Всякому місту – звичай і права...», «Бджола та Шершень»

Література кінця XVIII – початку XX ст.

Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка»

Тарас Шевченко. «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля...»)), «І мертвим, і живим, і ненарожденим...», «Заповіт».

Пантелеймон Куліш. «Чорна рада».

Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я»

Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1,4 частини)

Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля»

Іван Франко. «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?..», «Мойсей»

Література ХХ ст.

Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Intermezzo»

Василь Стефаник «Камінний хрест»

Ольга Кобилянська «Valse mélancolique»

Леся Українка «Contra spem spero!», «Лісова пісня»

Микола Вороний «Блакитна Панна»

Олександр Олесь «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!..»

Павло Тичина «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...»,
«О панно Інно...»

Максим Рильський «У теплі дні збирання винограду...»

Микола Хвильовий «Я (Романтика)»

Володимир Сосюра «Любіть Україну!».

Валер'ян Підмогильний «Місто»

Юрій Яновський «Майстер корабля»

Остап Вишня «Моя автобіографія», «Сом»

Микола Куліш «Мина Мазайло»

Богдан-Ігор Антонич «Різдво»

Олександр Довженко «Зачарована Десна»

Андрій Малишко «Пісня про рушник»

Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти – людина?», «Задивляюся у твої
зіниці...», «Лебеді материнства»

Василь Голобородько «Наша мова»

Олесь Гончар «Модри Камень»

Григор Тютюнник «Три зозулі з поклоном»

Василь Стус «Господи, гніву пречистого...»

Іван Драч «Балада про соняшник»

Дмитро Павличко «Два кольори»

Ліна Костенко «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай»

Твори українських письменників-емігрантів

Іван Багряний «Тигролови»

Євген Маланюк «Уривок з поеми»

Сучасний літературний процес (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)

Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище

Список рекомендованих джерел:

1. Авраменко О. Українська література : Довідник. Завдання у форматі НМТ 2025. Київ : Талант, 2024. 200 с.
2. Безкоштовний курс EdEra «Лайфхаки з української літератури. Підготовка до ЗНО». URL: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5122>
3. Безкоштовний курс від Prometheus «Українська мова та література. Підготовка до ЗНО». URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ukrainian-language-literature-zno/>
4. Білецька О., Витвицька С. Українська мова і література. Тьютор. Експрес-підготовка до ЗНО. Київ : Підручники та посібники, 2022. 592 с.
5. Підручники з української літератури для 5-11 класів URL : <https://surl.lt/dglrxo>
6. Уроки з української літератури на порталі «Всеукраїнська школа онлайн». URL : <https://lms.e-school.net.ua/>

ІІІ ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальні положення

- **Тривалість співбесіди:** 15 хвилин (відповідно до порядку)
- **Кількість блоків:** 4 (математика, українська мова, історія України, та предмет за вибором вступника)
- **Кількість запитань:** 4 (по одному з кожного блоку)
- **Оцінка за кожну відповідь:** від 100 до 200 балів

За підсумками заповнюються протоколи та відомості (відповідно до порядку, Додаток 17 до Правил прийому).

Шкала оцінювання за кожну відповідь

Конкурсний бал	Критерії
190-200	Повна, вичерпна відповідь Демонстрація глибокого розуміння матеріалу Використання додаткових знань та прикладів Логічна структура викладу Впевнена подача матеріалу
170-189	Достатньо повна відповідь з незначними прогалинами Хороше розуміння основних концепцій Наявність власних висновків Переважно правильна структура відповіді
150-169	Правильна відповідь на основне запитання Розуміння ключових моментів теми Можливі незначні неточності Задовільна структура викладу
130-149	Відповідь містить основну інформацію Є певні прогалини в знаннях Потребує додаткових уточнюючих запитань Частково правильне розуміння теми
110-129	Мінімальна відповідь на запитання Поверхове знання теми Значні прогалини в розумінні Потреба в навідних запитаннях
100-109	Неповна або неправильна відповідь Відсутність розуміння основних концепцій Неможливість відповісти навіть на додаткові запитання Плутанина в термінології

Критерії оцінювання за предметами (додатково)

4. Предмет за вибором

- Література: знання творів, уміння аналізувати

Додаткові критерії оцінювання

Комунікативні навички (впливають на загальну оцінку)

- Чіткість та зрозумілість викладу
- Уміння структурувати відповідь
- Культура спілкування
- Впевненість у собі

Критичне мислення

- Уміння аналізувати інформацію
- Здатність робити висновки
- Творчий підхід до розв'язання завдань

Голова предметної комісії

д.філос. н. Кузьміна С.Л..

Члени предметної комісії

д.філ. н. Барна Н. В.

к.філол.н. Макаренко Л.В.

к.філол.н. Глуховцева І.Я.

Відповідальний секретар ПК

Мазнів О.Є.